

[Industriministeren]

er også en tanke, der har været alvorlige betænkkeligheder ved, og som man fra tidligere forsøg ikke har haft de allerbedste erfaringer med. Jeg er i øvrigt også bekendt med, at i hvert fald nogle erhvervskredse fortsat har alvorlige indvendinger mod tanken.

Jeg finder det derfor ikke forsvarligt at ændre signaler i en sådan sag uden først at have hørt, hvorledes man i det industripolitiske kontaktudvalg vil se på dette forslag, herunder om det eventuelt kunne tænkes udformet på en sådan måde, at betænkkelighederne blev fjernet.

Det af venstre fremsatte forslag indeholder en række enkeltheder, der ikke alle vedrører industriministerens område, og der er grænser for, hvor langt jeg i dette indlæg kan nå omkring ved at gå ind på disse enkeltheder. Jeg har imidlertid fra de berørte ministerier fået en række bemærkninger til de enkelte forslag, som selvsagt vil være til rådighed, hvis der måtte blive fremsat ønske herom under et kommende udvalgsarbejde. I denne omgang skal jeg derfor nøjes med kort at gøre følgende bemærkninger til de enkelte punkter.

Ifølge undervisningsministeriets oplysninger er der ingen holdepunkter for den i bemærkningerne til punkt 2 fremsatte påstand om, at de erhvervsfaglige grunduddannelser skulle være mindre egnede end lærlingeuddannelserne til at motivere de uddannede til at nedsætte sig som selvstændige, snarere tværtimod. Ved anden del forberedes eleverne på situationer, de vil komme ud for som selvstændige, f. eks. ved fælles fag som virksomhedslære, organisation, økonomi, værkstedsteknologi og fremmedsprog. På handels- og kontorområdet undervises i de enkelte fag i emner, der har betydning for iværksættere, f. eks. under faget organisation et emne som, hvordan en virksomhed bliver til. Flere uddannelser fører da også i høj grad til etablering som selvstændige.

Der er dog næppe grund til at antage, at uddannelsens længde eller uddannelsens indhold er afgørende for lysten til at etablere sig som selvstændig. Flere af de videregående uddannelser, som bygger videre på en faglig uddannelse, giver væsentlige forudsætninger for at drive egen virksomhed. Det samme gælder specialkurser på handelsskolerne og de tekniske skoler, beregnet netop for folk i erhverv. Et mere udbygget samarbejde mel-

lem erhvervene og de højere læreanstalter ville generelt være ønskeligt som påpeget i punkt 3 i venstres forslag, og det teknologiske servicesystem kan givetvis spille en formidlende rolle i så henseende. Samarbejde i forbindelse med kursusopgaver og eksamensprojekter m. v. kunne være ønskeligt. Der kan også peges på mulighederne for tilskud fra undervisningsministeriet til projektgrupper for færdiguddannede. Direkte bistand fra højere læreanstalter i den typiske etableringssituation er dog nok mindre realistisk.

Med hensyn til forslagene i punkt 4 om en udbygning af etableringstjenesten er det lidt svært at se, at der heri ligger noget, der går ud over de allerede eksisterende bistandsmuligheder for iværksættere, når bortses fra egentlig juridisk bistand. De to teknologiske institutters etableringstjeneste yder bistand på særdeles lempelige vilkår til vurdering af etableringsforudsætningerne, til løsning af praktiske problemer af økonomisk, administrativ og teknisk art og til fremlæggelse af planer over for pengeinstitutter. Erklæringer i håndværkerlånesager til direktoratet for egnsudvikling udarbejdes i øvrigt gratis. Jeg kan tilføje, at det overvejes at decentralisere hovedparten af denne etableringsbistand i forbindelse med den planlagte udbygning af det regionale informationscentret. Der er desuden for nylig skabt supplerende bistandsmuligheder, så der efter ansøgning kan ydes længerevarende konsulentbistand til særlig perspektivrige projekter. I visse tilfælde ydes op til 90 pct. af konsulentomkostningerne, og man kan i særlige tilfælde yde op til 100.000 kr. i tilskud. Der ydes således allerede nu en ganske omfattende bistand til iværksættere.

Forslagets punkt 5 om etablering af en »Ungdommens Etableringsfond« kan jeg ikke anbefale. Jeg synes, der ville være en risiko for, at man her foregøglede unge med en kort faglig uddannelse bag sig, at de havde større chancer for at få held med at etablere selvstændig virksomhed. Uanset alder må det være en forudsætning for bistand, at iværksætteren har den nødvendige faglige, ledelsesmæssige og finansielle baggrund for at drive den planlagte virksomhed. Typisk har der vist sig at være tale om ikke helt unge mennesker, der hidtil har søgt lån til etablering under håndværkerlåneordningen. Si-